

.....										
	Kod ucznia									
			-			-				
	Dzień		Miesiąc			Rok				
pieczętka WKK	DATA URODZENIA UCZNI									

**KONKURS POLONISTYCZNY
DLA UCZNIÓW
SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH**

/etap rejonowy/

**Motyw przewodni:
*Konflikty, spory i bunty - w życiu i literaturze***

Drogi Uczniu,

witaj w II etapie konkursu polonistycznego. Przeczytaj uważnie instrukcję zanim przystąpisz do pisania.

- Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 13 stron. Ewentualny brak zgłoś Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym długopisem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. Nie używaj korektora.
- W przypadku testu wyboru (A,B,C,D) zaznacz prawidłową odpowiedź, stawiając znak **X** na literze poprzedzającej treść wybranej odpowiedzi.
- Jeżeli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz znakiem **X** inną odpowiedź.
- Odpowiedzi do pozostałych zadań wpisuj w wyznaczone miejsca w teście.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które zajmują połowę wyznaczonego miejsca oraz zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym.
- Pracuj samodzielnie.

Czas pracy:

120 minut

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
67 punktów

Życzymy powodzenia!

Tekst I

Adam Mickiewicz *Romantyczność*

Methinks, I see... where?

— In my mind's eyes.

Shakespeare

Zdaje mi się, że widzę... gdzie?

Przed oczyma duszy mojej.

Słuchaj, dziewczeczko!

- Ona nie słucha -

To dzień biały! to miasteczko!

Przy tobie nie ma żywego ducha.

Co tam wkoło siebie chwytasz?

Kogo wołasz, z kim się witasz?

- Ona nie słucha. -

To jak martwa opoka

Nie zwróci w stronę oka,

To strzela wkoło oczyma,

To się łzami zaleje;

Coś niby chwyta, coś niby trzyma;

Rozpłacze się i zaśmieje.

“Tyżeś to w nocy? to ty, Jasieńku!

Ach! i po śmierci kocha!

Tutaj, tutaj, pomaleńku,

Czasem usłyszy macocha!

Niech sobie słyszy, już nie ma ciebie!

Już po twoim pogrzebie!

Ty już umarłeś? Ach! ja się boję!

Czego się boję mego Jasieńka

Ach, to on! lica twoje, oczki twoje!

Twoja biała sukienka!

I sam ty biały jak chusta,

Zimny, jakie zimne dłonie!

Tutaj połóż, tu na łonie,

Przyciśnij mnie, do ust usta!

Ach, jak tam zimno musi być w grobie!

Umarłeś! tak, dwa lata!

Weź mię, ja umrę przy tobie,

Nie lubię świata.

Źle mnie w złych ludzi tłumie,

Płaczę, a oni szydzą;

Mówię, nikt nie rozumie;

Widzę, oni nie widzą!

Śród dnia przyjdź kiedy... To może we śnie?
Nie, nie... trzymam ciebie w ręku.
Gdzie znikasz, gdzie, mój Jasieńku?
Jeszcze wcześniej, jeszcze wcześniej!

Mój Boże! kur się odzywa,
Zorza błyska w okienku,
Gdzie znikłeś? Ach! stój, Jasieńku!
Ja nieszczęśliwa”.

Tak się dziewczyna z kochankiem pieści,
Bieży za nim, krzyczy, pada;
Na ten upadek, na głos boleści,
Skupia się ludzi gromada.

“Mówcie pacierze! - krzyczy prostota -
Tu jego dusza być musi.
Jasio być musi przy swej Karusi,
On ją kochał za żywota!”

I ja to słyszę, i ja tak wierzę,
Płaczę i mówię pacierze.
“Słuchaj, dziewczeczko!” - krzyknie śród zgiełku
Starzec i na lud zawoła -
“Ufajcie memu oku i szkiełku,
Nic tu nie widzę dokoła.

Duchy karczemnej tworem gawiedzi,
W głupstwa wywarzone kuźni.
Dziewczyna duby smalone bredzi,
A gmin rozumowi bluźni”.

“Dziewczyna czuje - odpowiadam skromnie -
A gawieź wierzy głęboko;
Czucie i wiara silniej mówi do mnie
Niż mędrca szkiełko i oko.

Martwe znasz prawdy, nieznane dla ludu,
Widzisz świat w proszku, w każdej gwiazd iskierce.
Nie znasz prawd żywych, nie obaczysz cudu!
Miej serce i patrzaj w serce!”

Adam Mickiewicz, Romantyczność. Czytelnik: Warszawa 1984, s.7

Zadanie 1. (0-3)

Wypisz z tekstu przykłady i nazwij trzy środki stylistyczne – językowe, które nadają wypowiedziom zabarwienie emocjonalne?

-
-
-

Zadanie 2. (0-4)

W balladzie nie wszystkie „oczy” widzą to samo. Sformułuj po jednym argumentie na potwierdzenie tej tezy.

Karusia:.....

.....

Gmin:

.....

.....

Starzec:.....

.....

Narrator:.....

.....

Zadanie 3. (0-1)

Objaśnij, czego dotyczy konflikt między Starcem a narratorem.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 4. (0-1)

Podaj imię i nazwisko osoby, z którą na ogół identyfikowana jest postać starca z utworu A. Mickiewicza.

.....

Zadanie 5. (0-2)

Objaśnij, czym są w wierszu „prawdy żywe” i „martwe prawdy”.

.....

.....

.....

Zadanie 6. (0-10)

Scharakteryzuj Karusię jako osobowość niezwykłą.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7. (0-10)

W formie krótkiego monologu Starca przedstaw i oceń wydarzenie, które rozegrało w miasteczku.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8. (0-1)

Nazwij funkcję języka, która dominuje w pierwszej strofie ballady *Romantyczność*.

.....

Zadanie 9. (0-1)

Odwołując się do tekstu ballady *Romantyczność*, w punktach przedstaw dwa postulaty programowe romantyków.

.....

.....

.....

.....

Tekst II

Adam Mickiewicz *Oda do młodości*

Bez serc, bez ducha, to szkieletów ludy;
Młodości! dodaj mi skrzydła!
Niech nad martwym wzlecę światem
W rajska dziedzinę ułudy:
Kędy zapał tworzy cudy,
Nowości potrząsa kwiatem
I obleka w nadziei złote malowidła.

Niechaj, kogo wiek zamroczy,
Chyląc ku ziemi poradłone czoło,
Takie widzi świata koło,
Jakie tępymi zakreśla oczy.

Młodości! ty nad poziomy
Wylatuj, a okiem słońca
Ludzkości całe ogromy
Przeniknij z końca do końca.

Patrz na dół – kędy wieczna mgła zaciemia
Obszar gnuśności zalany odmętem:
To ziemia!
Patrz, jak nad jej wody trupie
Wzbił się jakiś płaz w skorupie.
Sam sobie sterem, żeglarzem, okrętem;
Goniąc za żywiołkami drobniejszego płazu,
To się wzbija, to w głąb wali:
Nie lgnie do niego fala ani on do fali;
A wtem jak bańka prysnął o szmat głazu:
Nikt nie znał jego życia, nie zna jego zguby:
To samoluby!

Młodości! tobie nektar żywota
Natenczas słodki, gdy z innymi dzielę:
Serca niebieskie poi wesele,
Kiedy je razem nić powiąże złota.

Razem, młodzi przyjaciele!...
W szczęściu wszystkiego są wszystkich cele;
Jednością silni, rozumni szaleń,
Razem, młodzi przyjaciele!...
I ten szczęśliwy, kto padł wśród zawodu,

Jeżeli poległym ciałem
Dał innym szczebel do sławy grodu.
Razem, młodzi przyjaciele!...
Choć droga stroma i śliska,
Gwałt i słabość bronią wchodu:
Gwałt niech się gwałtem odciska,
A ze słabością łamać uczmy się za młodu!

Dzieckiem w kolebce kto łeb urwał Hydrze,
Ten młody zdusi Centaury,
Piekłu ofiarę wydrze,
Do nieba pójdzie po laury.
Tam sięgaj, gdzie wzrok nie sięga;
Łam, czego rozum nie złamie:
Młodości! orla twych lotów potęga,
Jako piorun twoje ramię.

Hej! ramię do ramienia! spólnymi łańcuchy
Opaszmy ziemskie kolisko!
Zestrzelmy myśli w jedno ognisko
I w jedno ognisko duchy!...

Dalej, bryło, z posag świata!
Nowymi cię pchniemy tory,
Aż opleśniałej zbywszy się kory,
Zielone przypomnisz lata.

A jako w krajach zamętu i nocy,
Skłóconych żywiołów waśnią,
Jednym „stań się” z bożej mocy
Świat rzeczy stanął na zrębie
Szumią wichry, cieką głębie,
A gwiazdy błękit rozjaśnia-

W krajach ludzkości jeszcze noc głucha:
Żywioły chęci jeszcze są w wojnie;
Oto miłość ogniem zionie,
Wyjdzie z zamętu świat ducha:
Młodość go pocznie na swoim łonie,
A przyjaźń w wieczne skojarzy spojnie.

Pryskają nieczułe lody
I przesady światło ciemne;
Witaj, jutrzeńko swobody,
Zbawienia za tobą słońce!

Adam Mickiewicz, *Wybór pism*, Wrocław. 1986, s. 23

Zadanie 10. (0-1)

Nazwij dwa działania, do których w swoim utworze skłania A. Mickiewicz młodych.

.....

.....

Zadanie 11. (0-1)

Zacytuj z tekstu wyrażenie charakteryzujące świat, w którym muszą żyć młodzi.

.....

Zadanie 12. (0-1)

Scharakteryzuj krótko własnymi słowami „świat stary”.

.....

.....

.....

Zadanie 13. (0-1)

Podaj trzy cechy pokolenia młodych, o którym jest mowa w utworze.

.....

.....

.....

Zadanie 14. (0-1)

Co osoba mówiąca w wierszu zarzuca pokoleniu klasyków oświeceniowych? Sformułuj trzy zarzuty.

.....

.....

.....

Zadanie 15. (0-2)

Z jakimi środkami stylistycznymi mamy do czynienia w podanych wersach utworu?:

A „Obszar gnuśności zalany odmętem!”.....

B. „Bez serc, bez ducha, to szkieletów ludy;”.....

Zadanie 16. (0-1)

Impresywna funkcja wypowiedzi w wierszu Adama Mickiewicza realizuje się przede wszystkim przez użycie

A. czasowników niedokonanych.

B. zdań złożonych podrzędnie.

C. form trybu rozkazującego.

D. form czasu teraźniejszego.

Zadanie 17. (0-2)

Z jakimi motywami mamy do czynienia w utworze? Nazwij dwa i potwierdź swoją odpowiedź cytatem z tekstu.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 18. (0-1)

Zacytuj z tekstu dwa sformułowania wskazujące na emocjonalność wypowiedzi podmiotu lirycznego.

.....

.....

.....

.....

Tekst III

Adam Asnyk *Do młodych*

Szukajcie prawdy jasnego płomienia!

Szukajcie nowych, nie odkrytych dróg...
Za każdym krokiem w tajniki stworzenia

Coraz się dusza ludzka rozprzestrzenia,
I większym staje się Bóg!

Choć otrząśnięcie kwiaty barwnych mitów,
Choć rozproszycie legendowy mrok,
Choć mgłą urojeń zedrzenie z błękitów,
Ludziom niebiańskich nie zbraknie zachwyty,
Lecz dalej sięgnie ich wzrok.

Każda epoka ma swe własne cele
I zapomina o wczorajszych snach...
Nieście więc wiedzy pochodnię na czele
I nowy udział bierzcie w wieków dziele,
Przyszłości podnoście gmach!

Ale nie depczcie przeszłości ołtarzy,
Choć macie sami doskonalsze wznieść;
Na nich się jeszcze święty ogień żarzy,
I miłość ludzka stoi tam na straży,
I wy winniście im cześć!

Ze światem, który w ciemność już zachodzi
Wraz z całą tęczą idealnych snów,
Prawdziwa mądrość niechaj was pogodzi -

I wasze gwiazdy, o zdobywcy młodzi,
W ciemnościach pogasną znów!

A. Asnyk, *Liryki najpiękniejsze*, Warszawa, s. 29

Zadanie 19. (0-1)

Wyjaśnij krótko, na czym polega konflikt między nadawcą i adresatem utworu?

.....
.....

Zadanie 20. (0-5)

Napisz krótką instrukcję, według której powinni postępować tytułowi „młodzi”.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 21. (0-2)

Wskaż jedno podobieństwo i jedną różnicę, pomiędzy utworem Adama Mickiewicza *Oda do młodości* a wierszem Adama Asnyka *Do młodych*.

podobieństwo:.....
.....

różnica:.....
.....

Brudnopis